

чив тільки вози, що хитали ся обладовані збіжжєм або сіном.

— Не видно! Ідуть поволн, з тигарем.

Двері від приходства були замкнені. Пані матка пішла з донькою в огород вибирати огірки, а сини-гімназійсти уже третій день були на прогульці в горах. Учитель і отець Трясило сіли в саді під тіннестою групою та й далі по вели розмову.

Оба були собі раді. Коли перед десятима літами прийшов Трясило у село, застав його занедбаннм, зубожилнм і сліпнм. Пані матка плакала, що дістала ся між таких людей, але Трясило, усе сунокійний, не гриз ся. — Що тут по може гризота! Роботи, робити тут потреба! — І сині, по десяти літах, село змінило ся, що й не розізнаси. Де колись була серед села велика корчма — сині стояла читальня; поля, що колись були зарослі кукілем і хабазом, — сині хилили ся від чистого збіжжя. Перше все село пішло за старостою — сині гнали буком агітаторів ворожих кандидатів.

Перед двома літами прийшов у село учитель Розметашок, людина працьовита й свідома та віддана справі свого народа. У нїм знайшов Трясило помічника й порадника, то й скориним кроком пішла тепер праця. Один вів читальню, другий склеп, один каеу, другий хлопців приготовляв до гімназії, тепер вводили оба молочарську спілку. Тай учитель горнув ся радо до нароха.

Сиділи й розмовляли про хосен молочарської спілки. Від чаеу як постановили її завести, подібна розмова вела ся між ними день у день. Та все знаходили щось нове, що потребували собі оновісти... Пароховн здавало ся, що учитель ще не досить переконаний і він числив, кільки одна корова принесе зиску, в селі є тільки а тільки коров — чистий рахунок, кільки знекас усе село. На те вказував знов учитель, що від тепер стануть господарі більну вагу звертати на нашу господарку, а вона ліпше оплачує ся як збіжжя — отже молочна спілка піднесе й господарку...

— А як часто мусять тепер ходити коло коров! Не то